

Prof. Dr. Pajazit Nushi

Prishtinë

Fjala përmortore kushtuar Akademik Besim Bokshit.

Sot në këtë ditë pikëllimi ndahem i fundit nga Akademia e Shkencave dhe e Arteve e Kosovës nga ish Kryetari i Akademisë, poeti dhe gjuhëtari Akademik Bokshi. Vdiq në moshën tetëdhjetë e katërvjeçare në Gjakovë, ku kaloi pjesën më të mirë të jetës dhe veprimtarisë arsimore, kulturore dhe shkencore dhe, pavarësisht se vendbanimi i tij që prej kohësh ishte Prishtina, deshti të varrosej në Gjakovën e dashur, ku kreu shkollimin fillor dhe gjimnazin e ulët dhe, si nxënës i shkëlqyeshëm, vazhdoi mësimet në Gjimnazin e Prishtinës, kurse studimet universitare i kreu në Universitetin e Beogradit dhe në Universitetin e Prishtinës. Me punën e tij arsimore, kulturore dhe shkencore për më shumë se një gjysmë shekulli në Gjimnazin Hajdar Dushi, në Shkollën e Lartë Pedagogjike të Gjakovës, në Fakultetin Filologjik dhe në Akademinë e Shkencave dhe Arteve të Kosovës i ka lënë trashëgimi Kosovës dhe jo vetëm Kosovës vepra të shquara dhe të paharruara. Ndërprerja e jetës së tij e fisme dhe e veprimtarisë arsimore, kulturore dhe shkencore e tij me gjithë trashëgimin e vet konsideroj se është humbje e madhe, dhembje e pikëllim i madh për të gjithë. Në këtë ditë dhembjeje e pikëllimi të madh familja Bokshi, qytetarët e Gjakovës, të Kosovës dhe me gjerë, anëtarët e Shoqatës Intelktuale të Gjakovës, kryetar i Kuvendit të së cilës ishte i ndjeri, bashkëpunëtorët, anëtarët e Akademisë dhe personeli i saj ndahen nga mendjemprehti, i ndershmi dhe burri i këtij vendi. Ngelëm të gjithë pa Besimin e madh, familja pa kryefamiljarin, na pa mikun, shokun, e kolegun e ngritur dhe të dijshtëm, te i cili kemi parë gjithmonë mendje të shquar dhe sjellje me qëndrime burrërore, nga i cili kemi gëzuar sjelljen e kujdesshme dhe nga i cili kemi dëgjuar përherë mendimin e urtë të tij. Prandaj, vdekja e tij është dhembje jona e madhe për njeriun me vlera gjithëkombëtare. Dhembja dhe pikëllimi për Akademik Besim Bokshin është njëkohësisht pikëllim për kulturën e gjuhës shqipe dhe për albanologjinë, ku ka lënë një zbrazëti, që sigurisht, nuk do të plotësohet shpejtë me studiues të tipit mendjemprehtë, të ndershëm dhe bujar.

Akademik Besim Bokshi i këndoi “Jubileve të tija” duke kujtuar e ironizuar datëlindjen dhe vitet e fëmijërisë së hershme me sundimin e egër të Pashiqit dhe të Mbretit Zog, fëmijërinë e vonshme me pushtimin fashist, rininë e hershme me ripushtim sllav, rininë e vonshme me sundimin egërsinor të Rankoviçit dhe moshën e pleqërisë së hershme me gjakësorin Millosheviq. Këto i ndjeri i quajti “Jubile të jetës sime”. Unë këtë e përmendi për të kujtuar kushtet në të cilat ka jetuar, punuar dhe krijuar Akademik Besim Bokshi. Deputeti i Dhomës Arsimore të Kuvendit Federativ në vitet e fundit të dekadës së gjashtë të shekullit të kaluar ka ditë dhe ka guxuar ta ngrëjë zërin për barazinë e plotkuptimshme të gjuhës shqipe me gjuhët e tjera të popujve në ish Jugosllavi. Kjo do të thotë se në poezi i ka kënduar lirisë duke mallkuar pabarazinë dhe shtypjen politike, kurse aty ku duhet, pra në politikë dhe në organet politike, këtë e ka thënë haptas dhe me guxim jo vetëm në organet e pushtetit lokal të Gjakovës dhe të Kosovës, por edhe në organin më të lartë ligjdhënës të ish Federatës Jugosllave.

Besimit të ndjerë i dukej se angazhimi i tij në veprimtarinë universitare e akademike ishte i pamjaftueshëm për atë që kërkon liria e popullit të vet, prandaj angazhohej edhe në veprimtaritë politike,

madje mu aty ku mund t'i ndihmonte popullit të vet e zhvillimit të tij. Në këtë vazhdë Akademik Besim Bokshin e shohim të zgjedhur deputet në Kuvendin e Kosovës në kohën e Ibrahim Rugovës. Jo vetëm kaq; Akademik Besim Bokshi në vitet 1993 – 1996 ka qenë Kryetar i Partisë Socialdemokrate, ku dallojmë dhuntinë e prirjen e tij për t'u angazhuar në zgjidhjen e raporteve sociale e njerëzore në formën demokratike. Pikërisht këtu dallohet njerëzishmëria e tij e nivelit më të lartë. Këtë e dëshmojnë edhe shkrimet e tij në vitet 80 – ta të shekullit të kaluar. Kështu dallojmë shkrimin për barazi gjuhësore në revistën Gjuha shqipe të vitit 1987, ku i ndjeri Besim ka artikuluar mendimet e qëndrimet e veta në punimin e titulluar “Politika gjuhësore në disa vise të Jugosllavisë”. Qëndrimet e të ndjerit për barazi e liri të të gjithëve nuk ngurron të t'i thoshte haptas në artikullin “Agensë shqetësuese anticivilizuese e makiaveliste”. Prandaj në pistat paralele të veprimtarisë së tij e rinisë së hershme dhe asaj të vonshme dhe të gjithë jetës do të mbahet në mend përherë, sepse këto e kanë bërë dijetar dhe politikan – patriot. Këtë dyzim të gërshetuar vazhdimisht me njerëzishmëri që i kishte hije vetëm të ndjerit Besim e dallojmë në të gjitha format e angazhimit të tij, madje edhe në çështjet e raporteve ndërmjet nesh kolegëve dhe ndërmjet tij dhe të gjithë të tjerëve. Këtë e ka çmuar lart edhe vendlindja e tij, duke e shpallur qytetar nderi të Gjakovës.

Por, lirinë, drejtësinë e mençurinë që kaq shumë i ka dashur dhe me lakmi u ka mbetur besnik gjithmonë nuk arriti t'i përjeton sa dhe si duhet. Në alenë e të mëdhenjve të Gjakovës e Kosovës do ta gjen qetësinë e përhershme.

Lavdi e përjetshme i qoftë Akademik Besim Bokshit.

Prishtinë, më 16. 08. 2014.